

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 4/2007 rd

Berättelse om regeringens åtgärder under år 2006

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 april 2007 berättelsen om regeringens åtgärder under år 2006 (B 4/2007 rd) till grundlagsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att social- och hälsovårdsutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Tiina Palotie-Heino, konsultativ tjänsteman Aune Turpeinen, biträdande avdelningschef, regeringsråd Tuulikki Haikarainen, finanssekreterare Tuula Karhu, regeringssekreterare Virpi Korhonen, regeringsråd Lauri Pelkonen, regeringsråd Esko Salo och regeringssekreterare Carita Wuorenjuuri, social- och hälsovårdsministeriet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Social- och hälsovårdsutskottet har behandlat regeringens åtgärdsberättelse utifrån de uttalanden som riksdagen godkänt på förslag av social- och hälsovårdsutskottet. Tre av dem hör till inrikesministeriets, finansministeriets respektive arbetsministeriets förvaltningsområde. Alla andra, sammanlagt 28 uttalanden, hör till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Utskottet anför följande anmärkningar.

Uttalanden som ska strykas

Utskottet anser att de åtgärder som vidtagits på basis av följande uttalanden har varit tillräckliga eller att beredningen av åtgärderna har framskridit så långt att uttalandena inte längre är aktuella. Därmed kan dessa strykas i berättelsen:

- *Beaktande av förändringar i kostnadsnivån när det gäller statsandelar* RP 49/2002 rd
- *Familjeledighetsreformen* RP 147/2002 rd
- *Fullkostnadsansvaret för olycksfalls- och trafikförsäkring* RP 158/2004 rd
- *Utvärdering av barnombudsmannainstitutionen* RP 163/2004 rd
- *Dämpande av läkemedelskostnaderna och uppföljning av en utvidgad försäljning av nikotinpreparat* RP 107/2005 rd.

Uttalanden som ska stå kvar

De övriga uttalanden som godkänts på förslag av social- och hälsovårdsutskottet är fortfarande behövliga och bör stå kvar i berättelsen.

Regeringen föreslår att följande uttalanden inte längre ger anledning till några åtgärder. Utskottet är av annan åsikt och anför följande i fråga om dem:

— *Nivån på grunddagpenningen för arbetslösa (Redogörelse SRR 4/1996 rd)*

Regeringen anser att uttalandet om nivån på grunddagpenningen för arbetslösa inte längre föranleder några åtgärder. Utskottet anser att regeringen inte har vidtagit de åtgärder som behövs för att höja nivån på grunddagpenningen eller ändra beskattningen så att beroendet av utkomststödet i avgörande grad minskar bland de arbetslösa. Nästan hälften av utkomststödtagarna (år 2005) har utkomstskyddet för arbetslösa som primär försörjningskälla, vilket visar att grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet inte räcker till. Ungefär en tredjedel av alla som får arbetsmarknadsstöd (år 2004) är också utkomststödtagare. Därför kan uttalandet ännu inte strykas.

— *Arbetslöshetspension (RP 45/2002 rd)*

Regeringen anser att uttalandet om arbetslöshetspensionen inte längre föranleder några åtgärder. Utskottet anser att de åtgärder som beskrivs i berättelsen i sig är adekvata, för de har lett till att problemen med att få arbetslöshetspension har minskat. Utskottet har dock fortfarande fått kännedom om fall där det har förekommit problem. Därför anser utskottet att ärendet fortfarande bör följas upp.

— *Ersättningsskydd för krigsinvalid (RP 150/2002 rd)*

Riksdagen har förutsatt att regeringen utreder möjligheterna att i snabb takt sänka eller helt slopa den invaliditetsgrad som är förutsättningen för att ersättning betalas för sådan öppenvård som med stöd av socialvårdslagen och folkhälsoagen ordnas för krigsinvalid. Efter att uttalandet godkänts har den invaliditetsgrad som förutsätts för ersättningen sänkts från 30 procent till 25 procent genom en lag som trätt i kraft den 1 januari 2003 och till 20 procent genom en lag som trätt i kraft i början av 2005. Regeringen

har utrett möjligheterna att ytterligare sänka gränsen för när öppenvårdstjänster ska vara ersättningsgilla men anser att den inte kan sänkas inom ramen för de tillgängliga anslagen. Därför menar regeringen att det inte finns anledning till ytterligare åtgärder. Men enligt utskottet bör målet i uttalandet fortfarande eftersträvas och därför bör uttalandet stå kvar.

— *Arbetspensionsreformen (RP 261/2002 rd)*

Riksdagen har förutsatt att regeringen följer upp hur lagändringen påverkar företagarnas betalningar av pensionsförsäkringspremie och vidtar nödvändiga åtgärder, om reformen i början av 2005 sänker nivån på företagarnas pensionskydd eller om statens andel av pensionsutgifter enligt lagen om pension för företagare eller av folkpensionsavgifterna ökar orimligt mycket på grund av reformen. Regeringen uppger att det utifrån erfarenheterna av lagändringarnas konsekvenser går att dra slutsatser tidigast när ändringarna har varit i kraft några år. Dessutom hänvisar regeringen till den nya lagen om pension för företagare som trädde i kraft vid ingången av innevarande år och tillägger att det ska utredas hur företagare lämpligast kan definieras i pensionsförsäkringen. Utskottet påpekar att regeringen i sin proposition med förslag till ny lag om pension för företagare (RP 197/2006 rd) noterade att det inte går att dra slutsatser om hur systemet (som avses i uttalandet) fungerar eftersom det infördes först i början av 2005. I motiven sades uttryckligen att avvikelserna i betalningen av pensionsförsäkringspremien bör utredas senare. Det har ännu inte varit möjligt att följa upp de avsedda konsekvenserna av lagändringen och därför godkänner utskottet inte att uttalandet stryks.

— *Revidering av det kommunala och statliga pensionssystemet (RP 45/2004 rd och RP 46/2004 rd)*

Regeringen anser att det inte behövs några åtgärder till följd av uttalandena om att följa upp konsekvenserna av normeringen av pensioner och praxisen för beviljande av invalidpension. Men enligt utskottets åsikt finns det fortfarande skäl

att följa upp hur normeringen av pensioner inom den offentliga sektorn inverkar på nya pensioner. Regeringen bör fortsättningsvis rapportera om konsekvenserna i sina berättelser. Därför bör uttalandena inte strykas.

— *Servicesedel (RP 74/2003 rd)*

Enligt riksdagen är det viktigt att den goda praxisen med samordnad hemservice och hemsjukvård får finnas kvar. Riksdagen har förutsatt att lagstiftningens konsekvenser bevakas och utvärderas. Regeringen anser att uttalandena inte längre föranleder några åtgärder. Enligt regeringsprogrammet ska användningsområdet för den kommunala servicesedeln utvidgas till social- och hälsovården på ett ändamålsenligt sätt. Servicesedeln kommer att omfatta hemsjukvården från ingången av 2008. Därför anser utskottet att detta fortfarande bör följas upp.

— *Rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten (RP 3/2005 rd)*

Riksdagen har förutsatt att det införs förhållningsregler för att säkerställa en flexibel och fortgående medicinsk rehabilitering för gravt handikappade över 65 år. Dessutom förutsattes regeringen följa upp och utvärdera riktigheten och objektiviteten i besluten om rehabilitering enligt prövning och om medicinsk rehabilitering av gravt handikappade. Regeringen anser att uttalandena inte längre föranleder några åtgärder. Reglerna har upprättats och lagstiftningen har följts upp så som förutsatts i uttalandena. Men utskottet anser att regeringen fortfarande bör följa upp hur reglerna tillämpas och hur adekvata besluten är, eftersom det förekommit problem med rehabiliteringen.

Utlåtande

Social- och hälsovårdsutskottet meddelar

att grundlagsutskottet bör beakta vad som anförts ovan.

Helsingfors den 29 maj 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Risto Autio /cent
Marjaana Koskinen /sd
Jukka Mäkelä /saml
Håkan Nordman /sv
Päivi Räsänen /kd

Pertti Salovaara /cent
Anni Sinnemäki /gröna
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /saml
Erkki Virtanen /vänst
ers. Ilkka Kantola /sd
Tapani Tölle /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää,
utskottsråd Harri Sintonen.